

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617204524
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617204524.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletého N. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, dieťa rodičov: matky Y. E. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. L. XXXX/X, XXX XX N. Y. a otca H. E., nar. XX. XX. XXXX, občan Š. V., trvale bytom Š.W. XXXX/XX, XXX XX N. Y., zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Adamečkovou, so sídlom Panenská 5, 811 03 Bratislava, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletý N. E., nar. XX. XX. XXXX sa dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, pokiaľ nebude rozhodnuté o výkone rodičovských práv a povinností vo veci samej.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého N. E., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (matka) podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 23. 05. 2017 návrh na začatie konania na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému N. E.I., nar. XX. XX. XXXX, spísaný formou zápisnice na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorým navrhla, aby súd vydal rozsudok, na základe ktorého bude maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a otec dieťaťa bude povinný prispievať na výživu maloletého minimálne výživné. Spolu s návrhom na začatie konania podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd dočasne odovzdal maloletého do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platiť výživné v nevyhnutnej miere. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého sa pozná 12 rokov a z toho 11,5 roka sú manželmi. Počas tehotenstva a po narodení maloletého sa otec vo vzťahu k nej veľmi zmenil. Začal ju psychicky týrať, nadávať jej, ponižovať ju a manipulovať s ňou. Svedkom hádok bol aj maloletý syn. Otec dostával záchvaty kriku tiež počas spánku maloletého, dôvodom čoho je v súčasnosti nekludný spánok maloletého dieťaťa. Matka má za to, že správanie otca veľmi zle vplýva na zdravý vývin maloletého syna, je utiahnutý, niekedy nevie čo má robiť a ako sa má správať ku nej ako matke i k otcovi. Matka si je istá, že otec na ňu a jej rodičov žiarli. Má podozrenie, že otec užíva návykové látky. Dňa 22. 05. 2017 podala voči otcovi na príslušnej polícii trestné oznámenie pre psychické týranie. Okrem toho navštívila odborníkov z poradenského centra. To istého dňa opustila spolu s maloletým spoločnú domácnosť s otcom a v súčasnosti býva u svojich rodičov v Liptovskom Mikuláši. Na záver uvádza, že otec maloletého je občanom Švajčiarskej konfederácie, pracuje v Liptovskom Mikuláši, vykonáva montážny dohľad po celom svete. Jeho príjem je približne 4 000,- Eur až 15 000,- Eur za projekt.

2. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 05. 06. 2017 mal súd zistené, že v rodine matky bolo vykonané osobné šetrenie. Matka spolu s maloletým synom býva v trojizbovom byte u svojich rodičov (starých rodičov maloletého), ktorí sú dôchodcami. Matka a maloletý majú svoju izbu kompletne zariadenú (maloletý má postieľku a ďalšie potrebné veci). Starostlivosť o domácnosť a hygiena je na veľmi dobrej úrovni. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na maloleté dieťa. Vykonáva podnikateľskú činnosť z domu (internetový obchod), jej mesačný príjem je v rozsahu 400,00 Eur až 800,00 Eur. Maloletý má k matke viditeľne dobrý vzťah, komunikuje primerane jeho veku. Osobné šetrenie u otca maloletého sa nepodarilo vykonať, pretože otec sa doma nenachádzal. Matka uviedla, že otec je v súčasnosti v Bratislave a potom odchádza na služobnú cestu do zahraničia. O celej situácii sa s otcom maloletého rozprávala telefonicky a otec súhlasil s tým, aby bol maloletý v jej osobnej starostlivosti. Otec bude predmetné záležitosti riešiť prostredníctvom svojho zástupcu.

3. § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. § 366 CMP

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

5. § 367 ods. 1 CMP

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

6. § 2 ods. 1 CMP

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. § 325 ods. 1 CSP

Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. § 326 ods. 1 a 2 CSP

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. § 328 ods. 1 CSP

Ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. § 329 ods. 1 prvá veta CSP

Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. § 329 ods. 2 CSP

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. § 330 ods. 1 a 2 CSP

Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. § 333 CSP

Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

15. Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“)

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. § 28 ods. 2 ZR

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. § 36 ods. 1 ZR

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. § 75 ods. 1 ZR

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. § 76 ods. 1 ZR

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

22. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na

úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na jeho účel a podstatu je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Osvedčovanie znamená, že súd z obsahu návrhu a predložených listinných dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

23. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. zakotvuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nepostupoval podľa tohto zákonného ustanovenia, nakoľko v zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloletý nachádzal v dispozičnej sfére matky (tzn., že matka má maloletého fyzicky pri sebe). Na základe toho nie je potrebné neodkladným opatrením podľa § 367 ods. 1 CMP nariadiť, aby bol maloletý odovzdaný matke. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodnutí o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť.

24. Predmetom konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností. Na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení (preskúmaním návrhu na začatie konania spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš) súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie, pretože je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov konania.

25. Súd vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. V čase rozhodovania súdu má maloletý takmer 2 roky, kedy sa všeobecne predpokladá najbližšia väzba na materskú osobu. Rodičia maloletého sú manželmi žijúcimi oddelene. Matka je občiankou Slovenskej republiky a otec je občanom Švajčiarskej konfederácie s trvalým pobytom v Liptovskom Mikuláši. Matka spolu s maloletým pred pár týždňami opustila spoločnú domácnosť a v súčasnosti s maloletým žije u svojich rodičov, t. j. starých rodičov maloletého. Dôvodom opustenia spoločnej domácnosti boli podľa tvrdenia matky nezhody s manželom - otcom dieťaťa (psychické týranie zo strany otca), ktoré vytvárali konfliktné prostredie pre maloletého. Kvôli psychickému týraniu podala matka na otca na príslušnom policajnom zbore trestné oznámenie. Vzhľadom na matkou tvrdené skutočnosti môžu byť záujmy maloletého vážne ohrozené. Matka týmito skutočnosťami osvedčila dôvodnosť a trvanie svojho nároku na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti, t. j. nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Navyše podľa jej vyjadrenia otec maloletého súhlasí, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Súd však dodáva, že maloletý má právo na rovnocenný vzťah s obidvomi rodičmi.

26. Vzhľadom na to, že maloletý sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky, ktorá sa o neho riadne stará a má vytvorené podmienky na jeho výchovu, rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého, nariadil súd na návrh matky neodkladné opatrenie, ktorým dočasne (pokiaľ nebude rozhodnuté o výkone rodičovských práv a povinností vo veci samej) zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky.

27. Súd na návrh matky tiež rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého, a to vo výške minimálneho výživného, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa (90,42 Eur), ktorá suma je ku dňu rozhodovania vo výške 27,13 Eur za kalendárny mesiac. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 zákona o rodine, ako o minimálnej zákonnej výške výživného z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez

ohľadu na to, aký má otec maloletého dieťaťa príjem, či aké sú jeho majetkové pomery alebo aké sú odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, je aj tak povinný zo zákona prispievať na výživu maloletého dieťaťa v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 27,13 Eur mesačne.

28. Uložené neodkladné opatrenie má dočasný charakter, nakoľko o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému N. E., ktorého rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, bude súd s konečnou platnosťou rozhodovať rozsudkom po vykonaní ústneho pojednávania. Súdom nariadené neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, ktoré konanie sa vedie pod sp. zn. 9P/49/2017.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).